

**Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті жанындағы
8D017- Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау
(8D01721 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы) бағыты бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған Закирова Асель
Сейдуллаевнаның «Қазақ аңыз-әңгімелер тілін оқытудың лингвомәдени және
когнитивті аспектілері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына**

РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ

р/н №	Өлшемшарттар	Өлшемшарттарға сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызу)	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме (ескертуді курсивпен көрсету)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірін көрсету);</p> <p>2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауын көрсету);</p> <p>3) диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.</p>	<p>Диссертациялық жұмыстың тақырыбы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» №2 бұйрығына, «Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысына және «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 15 желтоқсандағы № 207 Заңына және т.б мемлекеттік бағдарламалардағы ғылымды дамытудың негізгі бағыттарына сәйкес келеді.</p> <p>Диссертациялық еңбек Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының 8D01721 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасының басым бағытына сәйкес жазылған.</p>
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Қазақ аңыздары рухани құндылықтық мәні жоғары, дүниетанымдық аясы кең, тарихи шындықты көркемдік құралдар арқылы жеткізетін фольклорлық жанрлардың бірі ретінде ғылыми-теориялық тұрғыда негізделіп, аңыз әңгімелер тілін лингвомәдени және когнитивті

			аспектілер бірлігінде оқытудың әдістемелік жүйеленуі жұмыстың ғылым үшін маңыздылығын және ғылымға қосқан елеулі үлесін ашады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Закирова Асель Сейдуллаевнаның зерттеу еңбегі өзі жазу принципіне сәйкес жоғары деңгейде орындалған. Докторант зерттеу барысында қазақ аңыздары бойынша ғылыми-теориялық әдебиеттерді жан-жақты талдап, өзіндік тұжырым жасай алған.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық жұмыстың өзектілігі қазақ халқының жадында ғасырлар бойы сақталып, көркемдік сипат алған оқиғалардың тарихи-танымдық, рухани-мәдени құндылықтық, тәрбиелік-тағылымдық маңызын лингвомәдени және когнитивті аспектілер тұрғысынан оқытудың әдебиет пен тілдің интеграциялық бірлігінде зерттелуімен айқындалады. Аңыз әңгімелер халық ауыз әдебиетінің басқа үлгілерімен салыстырғанда біршама аз зерттелген фольклорлық жанрға жатады, әдебиеттану ғылымы және қазақ әдебиетін оқыту әдістемесінде де аңыз әңгімелер тек оқу бағдарламаларындағы тақырыптық мазмұнға кіріктірілгенімен, жеке жанр ретінде әлі де оқытыла қойған жоқ. Тақырып өте күрделі және екі пәннің сабақтастығында зерттелгендіктен аңыз-әңгімелердегі лингвомәдени бірліктерді оқытудың ұсынылып отырған әдістемелік жүйесінің болашақ қазақ тілі мен әдебиеті мамандарының аңыз әңгімелер тілінің лингвомәдени және когнитивтік ерекшеліктерін меңгеруіне, танымдық іс-әрекеттерінің дамуына ықпал ете алуымен де өзекті.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды; 2) ішінара айқындайды; 3) айқындамайды.	Жұмыстың құрылымдық мазмұнындағы философиялық тұғырлар мен психологиялық-педагогикалық ұстанымдардың теориялық ұштасуы диссертацияның тақырыбын айқындай алады.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация	Зерттеу жұмысының алдына қойған мақсаты мен міндеттері

		<p>тақырыбына сәйкес келеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сәйкес келеді; 2) ішінара сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді. 	<p>диссертацияның тақырыбына толығымен сәйкес келетіндігін зерттеу барысында алынған нәтижелердің негізділігі мен сенімділігінен байқауға болады.</p>
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) толық байланысқан; 2) ішінара байланысқан; 3) байланыс жоқ. 	<p>Диссертацияның бөлімдері, ережелері логикалық байланысқан. Кіріспеде зерттеудің пәні, нысаны, ғылыми жаңалығы, болжамы, өзектілігі дәйектеледі.</p> <p>«Қазақ аңыз-әңгімелерінің ғылыми-теориялық негіздері» атты бірінші бөлімде қазақ аңыз-әңгімелерінің жанрлық ерекшеліктеріне, зерттелу тарихына байланысты ғалымдардың ой-пікірлері сараланып, диссертант оларды өзіндік тұжырымдарымен пайымдайды.</p> <p>«Аңыз-әңгімелер тілін оқытудың лингвомәдени және когнитивті аспектілері» атты екінші тарауда қазақ аңыз-әңгімелеріндегі лингвомәдени бірліктердің білім беру үдерісіндегі маңызы анықталады.</p> <p>«Аңыз-әңгімелер тілін лингвомәдени және когнитивті аспектіде оқытудың инновациялық әдістері» атты үшінші бөлімде эксперименттік жұмыстың кезеңдері, алынған нәтижелердің қорытындылары ғылыми тұрғыда жүйеленіп, жұмыстың барлық бөлімдері бір-бірімен қабысып жатады.</p>
		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сыни талдау бар; 2) талдау ішінара жүргізілген; 3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген; 4) талдау жоқ. 	<p>Диссертациялық жұмыста қолданылған инновациялық әдіс-тәсілдер, интерактивті оқыту технологиялары оқытудың жалпы дидактикалық қағидаларымен үндестік тауып, автор ұсынған жаңа шешімдердің дәлелденіп, салыстырыла сыни талдануы жоғары білім беруде аңыз-әңгімелер тілін оқытудың лингвомәдени және когнитивті аспектілерін меңгерудің әдістемелік жүйесін қалыптастыруға септеседі.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% 	<p>Закирова Асель Сейдуллаевнаның диссертациялық зерттеуінің ғылыми нәтижелері толығымен жаңа болып саналады. Қазақ аңыз-әңгімелерінің</p>

		<p>жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).</p>	<p>жанрлық ерекшеліктері, когнитивтік танымдық және тәрбиелік мәнінің, аңыздар тілін оқытудың ғылыми-теориялық және әдістемелік негіздерінің талданып айқындалуы бірінші ғылыми нәтиженің жаңашылдығын білдіреді.</p> <p>Аңыз-әңгімелердегі лингвомәдени бірліктердің ерекшеліктерін оқытудың ғылыми-теориялық тұрғыда дәйектелуі студенттердің аңыз әңгімелердің жанрлық табиғатын танып, құндылықтық маңызын түсінулеріне, аңыздар тілін меңгеруге қажетті оқу дағдыларын дамытуға мүмкіндік беретін ғылыми-әдістемелік жүйенің жасалуымен сипатталатындықтан екінші ғылыми нәтиже толықтай жаңа болып табылады.</p> <p>Зерттеу барысында аңыз-әңгімелердегі лингвомәдени бірліктердің атқаратын қызметінің айқындалып, оқытудың тиімді әдістерінің жүйеленуі үшінші ғылыми нәтиженің толықтығын дәлелдейді.</p> <p>Төртінші нәтиженің ғылыми жаңашылдығы диссертанттың интербелсенді оқыту әдістерін, түрлі оқу стратегияларын қолдана отырып, дәріс және семинар сабақтарының үлгілік жоспарын көрсетуімен және зерттеудің ғылыми нәтижелерін «Халық ауыз әдебиеті» және «Қазақ тілін оқыту «әдістемесі» тандау курстарының білім беру бағдарламаларына ендіруімен, аңыз-әңгімелер тілін оқытудың когнитивтік моделінің жасалуымен дәлелденеді.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма? 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).</p>	<p>Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табылады. Зерттеуде аңыздар тілін оқытудың әдебиеттанушылық және лингвомәдени аспектіде ғылыми-теориялық талданып, алынған нәтижелердің дидактикалық талаптарға сай әдістемелік-практикалық бағытта тәжірибеде тексеріліп, әрбір нәтиже бойынша қорытынды жасалуы еңбектің толығымен жаңа екендігін танытады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық,</p>	<p>Диссертациялық жұмыста қолданылған техникалық,</p>

		экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) толығымен жаңа ; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері ғылыми-әдіснамалық, әдістемелік тұрғыда зерделенген. Зерттеуші ұсынған аңыз-әңгімелер тілін оқытудың когнитивтік моделі, оқу-әдістемелік кешен, дайындалған әдістемені ендіру актісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелері ғылыми жарияланымдармен негізделгендіктен толығымен жаңа.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген /негізделмеген (qualitative research (куолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Диссертацияның қорытындылары мен зерттеу барысында жүргізілген теориялық-әдістемелік талдаулар гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттарына сәйкес келетін ғылыми ауқымды дәлелдемелермен түйінделіп, негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет: 7.1 Ереже дәлелденді ме? 1) дәлелденді ; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді; 5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес. 7.2 Тривиалды ма? 1) ия ; 2) жоқ ; 3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес. 7.3 Жаңа ма? 1) ия ; 2) жоқ ; 3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес. 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар ; 2) орташа ; 3) кең ; 4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін	Диссертацияның қорғауға шығарылған негізгі ережелері дәлелденген және төмендегідей жаңашылдығымен сипатталады: 7.1 Бірінші ереже қазақ аңыздарының тілін линвомәдени бірліктер арқылы оқыту білім алушылардың ұлттық мұраны бағалауға, қолданыстан алыстап бара жатқан тілдік құралдарды жаңғыртуға, халық мәдениетінің тілге әсер етуін, олардың диалектикалық байланысын, дамуын түсінуге септігін тигізетіндігімен дәлелденген. Аңыздарды фольклорлық жанр ретінде зерттеген С.А.Қасқабасов, Н.Қ.Жүсіпов, К.Ісләмжанұлы, А.Ш.Пангереев А.С.Сейдімбек, А.Б.Абдуллина және т.б ғалымдардың еңбектеріндегі ой-пікірлерді синтездеп, докторант тарихи оқиғаларды сипаттайтын тарихи аңыздар, географиялық жер-су атауларының шығу тегін түсіндіретін топонимдік аңыздар, сүйіспеншілік сезімін бейнелейтін махаббат аңыздары және ерлік пен батырлықты арқау еткен батырлар туралы аңыздар деп топтастыру арқылы ереженің дәлелдігін танытатын пәрменді

		<p>тексеру мүмкін емес. 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ 3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.</p>	<p>талдаулар жасай алған. 7.2. Тривиалды емес, өйткені аңыздардың тілін оқыту қазақ әдебиеті мен тіл білімінің тоғысуында фольклорлық мәтіндердің тілдік құрылымы, көркемдік тәсілдері, этнолингвистикалық ерекшеліктерін танытумен жаңа болып табылады. Мұны диссертанттың фольклор тілі мәселелерін әдеби тіл тарихы, этнолингвистика, лингвомәдениеттану және когнитивтік лингвистика тұрғысынан зерттеген Р.С.Сыздықова, Е.Қ.Жұбанов, Ж.А.Манкеева, Н.М.Уәли, Э.Н.Оразалиева және т.б. ғалымдардың пайымдарын интерпретациялап түсіндіре алуынан көреміз. 7.3 Жаңа, себебі зерттеу нәтижелері студенттердің метабілімділігін, сыни ойлауын, креативті шығармашылығын дамытатын әдістемелік ұстанымдармен байытылған. 7.4 Қорғауға шығарылған қағидаттардың қолданылу деңгейі кең. 7.5 Диссертациялық зерттеудің нәтижелері отандық және халықаралық ғылыми конференциялар мен басылымдарда жарияланған мақалаларда дәлелденген. Диссертациялық жұмыс бойынша 1 мақала – Web of Science Core Collection немесе Scopus деректер базасына енгізілген журналдарда, 3 мақала – Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынатын ғылыми басылымдарда, 5 – шетелде өткен халықаралық конференция материалдарында, 1 – Қазақстан Республикасында өткен халықаралық ғылыми конференция материалында, 1 – әдістемелік құрал (авторлық бағдарлама) барлығы 11 ғылыми еңбектің жариялануы диссертацияның негізгі қағидасының, алынған нәтижелерінің, тұжырымдары мен қорытындыларының ғылыми тұрғыда дәлелденгендігін айғақтайды.</p>
--	--	--	--

			<p>7.1 Екінші қағидаттың жаңашылдығы аңыз-әңгімелердегі лингвомәдени бірліктерді оқытудың ұсынылып отырған әдістемелік жүйесінің тілдің ұлттық ерекшеліктерін меңгертуге мүмкіндік беретіндігімен тұжырымдалады.</p> <p>7.2. Тривиалды емес, жаңа .</p> <p>7.3 Қорғауға шығарылған ереже жаңа.</p> <p>7.4 Қолдану аясы кең.</p> <p>7.5 Зерттеудің нәтижелері отандық және халықаралық ғылыми конференциялар мен басылымдарда мақалаларда жарияланған.</p> <p>7.1 Үшінші ереженің жаңа екендігіне аңыз-әңгімелердің мазмұндық өзегін құрайтын лингвомәдени бірліктерді оқытудың студенттердің жобалау, сыни ойлау, шығармашылықпен әрекет ету дағдыларын дамытуға бағытталған жалпыдидактикалық ұстанымдарға құрылуы дәлел бола алады.</p> <p>7.1 Төртінші ереженің дәлелденгендігін зерттеу жұмысының теориялық-әдіснамалық негіздерін құрайтын жүйелік, мәдениеттану, синергетикалық, тұлғалық-бағдарлық, этнопедагогикалық, іс-әрекеттік тұғырлардың басшылыққа алынуымен және аңыз әңгімелер тілін оқытудың тілдік тұлға қалыптастырушылық қағидалармен үйлесімінен байқауға болады.</p> <p>7.2 Тривиалды емес, өйткені жаңалығы дәлелденген.</p> <p>7.3 Ия. Төртінші жаңа.</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі кең.</p> <p>7.5 Ия. Мақалада дәлелденген.</p>
8.	Дәйектілік қағидаты. Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған:</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ.</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері</p>	<p>Зерттеу барысында ұсынылған дереккөздер мен ақпараттың дәйектілігі әдіснамалық талаптарға негізделіп, нақты жазылған. Ғылыми әдебиеттерге жасалған талдаулар, зерттеу әдістері, инновациялық технологиялық оқыту түрлері зерттеудің теориялық және практикалық мәнділігін айқындап, аңыз-әңгімелер тілін оқытудың әдістемелік мүмкіндіктерін аша алған.</p> <p>Ия. Диссертация жұмысының нәтижелері қазіргі оқу</p>

	<p>компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:</p> <p>1) ия; 2) жоқ.</p>	<p>стратегияларына сәйкес құрастырылған «Мәтінмен жұмыс», «Когнитивтік карта», «Лингвомәдени талдау», «Фреймдік құрылым», «Кубизм», «Таным шеңбері», «Ассоциативтік өріс», «Концептуалдық кесте», «QR код арқылы сөзжұмбақ шешу» және т.б креативті, сыни ойлау шығармашылық тапсырмаларымен бекітіліп, тиімділігі деректерді өңдеу әдістері арқылы тексеріліп, нәтижелері көрсетіледі.</p>
	<p>8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) ия; 2) жоқ.</p>	<p>Ия. Диссертациялық жұмыстың қорытындылары, анықталған өзара байланыстар, заңдылықтар тәжірибеде дәлелденіп, аңыздардың жанр ретіндегі орны теориялық қорытындылармен қатар «Қазақ тілі мен әдебиеті» және «Қазақ филологиясы» жұмыс оқу бағдарламаларының мазмұндық-тақырыптық құрылымына «Халық ауыз әдебиеті» және «Қазақ тілін оқыту әдістемесі» таңдау пәндерінің әдеби білім мазмұнына кіріктірілген тақырыптардың ендірілуімен, аңыз әңгімелер тілін когнитивті оқыту моделінің ұсынылуымен және авторлық бағдарлама жасалуымен расталған.</p>
	<p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған.</p>	<p>Зерттеу еңбегіндегі маңызды мәлімдемелер диссертация құрылымындағы нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге жасалған сілтемелермен расталған.</p>
	<p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз.</p>	<p>Жұмыста пайдаланылған әдебиеттер тізімі, жылы, баспасы, шыққан орны толық көрсетілген және жеткілікті. Жалпы саны - 170 библиографиялық ғылыми, оқу, мерзімді, заңнамалық және нормативтік-құқықтық, электронды және басқа да дереккөздерден тұрады.</p>

9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы: 1) бар ; 2) жоқ.	Диссертацияның теориялық маңызы аңыз-әңгімелердің тарихитанымдық, рухани-мәдени құндылық ретінде әдебиет пен тілдің интеграциялық бірлігінде зерттелуі, сонымен қатар аңыздардағы лингвомәдени бірліктерді когнитивтік, функционалды-коммуникативтік теориялардың сабақтастығында оқыту әдістемесінің алғаш рет жасалуымен айқындалады. Зерттеу жұмысында алынған ғылыми нәтижелері жоғары оқу орындарында қазақ әдебиеті мен қазақ тілін оқытуда әдебиеттану, педагогика, лингвистика ілімдерінің сабақтастығындағы интегративті зерттеулердің болашақ дамуына ғылыми-теориялық тұрғыда үлес қосады.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия ; 2) жоқ.	Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді жоғары оқу орындарында «Халық ауыз әдебиеті», «Қазақ тілін оқыту әдістемесі», «Этнолингвистика», «Лингвомәдениеттану», «Когнитивтік лингвистика», «Фольклортану мәселелері» сияқты элективті курстардың пәндік білім мазмұнын құрылымдап жүйелеуде қолдануға болады.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма? 1) толығымен жаңа ; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Толығымен жаңа. А.Закированың аңыз-әңгімелердегі тілдік бірліктердің қолданылуын түсіну, аңыз-әңгімеге қатысты берілген сұрақтарға дұрыс жауап беру, мәтін бойынша қосымша сұрақ қоя білу, аңыз кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау, аңыз мазмұнындағы негізгі ойға тұжырым жасау және т.б. Блум таксономиясына бағытталған продуктивті тапсырмаларды педагогикалық экспериментте тексеріп жасаған практикалық ұсыныстары жаңа деп танылады.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары ; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Диссертация қойылатын талаптарға сай жазылған, жазу және ресімдеу сапасы жоғары деңгейде орындалған еңбек деп саналады.
11.	Диссертацияға		Диссертациялық жұмыстың

	ескертулер		<p>ғылыми-теориялық және әдістемелік тұрғыда сапалы, дұрыс жазылғандығын және толық аяқталған еңбек екендігін айта келе мынадай ескертпе-ұсыныстарды атап көрсету қажет деп санаймын:</p> <p>1. Аңыз-әңгімелерді жанр ретінде оқытуда қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі бойынша ғылыми еңбектерге неліктен сілтеме аз жасалған?</p> <p>2. Аңыз-әңгімелер тілін оқыту бойынша жалпы білім беретін мектептің «Қазақ әдебиеті» мен Қазақ тілі» оқулықтарында берілген аңыздардың көрсетілгені де ұтымдырақ болар еді.</p> <p>Алайда, бұл ескертпелер диссертациялық еңбектің құрылымы мен мазмұнына, жаңашылдығына еш нұқсан келтірмейді.</p>
12.	<p>Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми деңгейі (диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерделейді)</p>		<p>Закирова Асель Сейдуллаевнаның диссертациялық жұмысының ғылыми деңгейін зерттеу барысында жарық көрген төмендегідей мақалаларының жариялануымен санаттап, дәйектеуге болады:</p> <p><i>Web of Science және Scopus ғылыми өлшеу деректер базасына кіретін еңбектер бойынша :</i></p> <p>1. «Linguacultural and cognitive aspects of teaching the language of Kazakh legends Citizenship, Social and Economics Education». – 2023. –Vol. 22, Iss. 3.– P.137-151., Great Britain.DOI 10.1177/14788047231221109</p> <p><i>ҚР БҒМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдардағы :</i></p> <p>2. «Омбы жер-су атауларының тарихи-аңыздық сипаты» «Керуен» ғылыми журналы.№4(81).-2023.</p> <p>3.«Аңыз-әңгімелердегі мақал-мәтелдердің қолданысы. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №12/1. 2020.</p> <p>4.«Қазақ аңыз-әңгімелеріндегі «қонақ», «қонақ асы», «жол» концептісі. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. – №12/2 (148). – 2020. – Б. 356-360.,</p> <p><i>Шетелдік ғылыми баспаларда</i></p>

жарияланған:

5. Linguistic features of Kazakh legends and the importance of their teaching XV International scientific conference // Challenges and problems of modern science. – 2024. – P. 52-54. – ISBN 978-92-44514-04-7.–London, Great Britain. [tps://doi.org/10.5281/zenodo.11485534](https://doi.org/10.5281/zenodo.11485534).,

6. The methodology of conducting a linguacultural analysis of the peculiarities of expressing the emotions of heroes in Kazakh and English legends in literature lessons The Norwegian Journal of Development of the International Science. – №126. 2024.– P. 59-65.– Oslo, Norway. [tps://doi.org/10.5281/zenodo.10655368](https://doi.org/10.5281/zenodo.10655368)

7. Linguacultural and cognitive structure of the concept of «mood» in Kazakh legends VII International Scientific and Practical Conference // Theoretical and practical perspectives of modern science. – 2024. – P. 70-73. – ISBN 978-91-65423-55-8. – Stockholm, Sweden.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10680525>

8. The role of Kazakh legends in the linguistic picture of the world. Sciences of Europe. – №142 – 2024. – P. 28-30. – ISSN 3162-2364. – Praha, Czech Republic. DOI: 10.5281/zenodo.11535619

9. Development of cognitive competencies of students in teaching ethnocultural linguistic units in Kazakh legends based on the cognitive levels of Bloom's taxonomy. The Scientific Heritage. – №148 (148). – 2024. – P. 39-42. – ISSN 9215-0365. – Budapest, Hungary. DOI: 10.5281/zenodo.14063631

Қазақстан Республикасындағы ғылыми баспаларында жарияланған еңбектерде:

10. Алдаркөсе мен Қожанасыр – күлдіргі аңыз кейіпкерлері. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің хабаршысы, – №1 (54) – 2020. – Б. 132-138. – ISSN 1607-2782

Оқулықтар/Оқу құралдары/Оқу-әдістемелік құралдар/Практикумдар

11. Қазақ аңыз-әңгімелер тілін оқытудың лингвомәдени және когнитивті аспектілері. (оқу-әдістемелік құрал) TUTORUP» журнал

			баспаханасы. – Алматы. – 2024. – 123 б. – № 51781.ISBN 978-601-12-0703-4. еңбектерінде көрініс табуымен дәлелденеді.
13.	Ресми рецензенттің шешімі (осы Үлгі ереженің 28-тармағына сәйкес)		Закирова Асель Сейдуллаевнаның «Қазақ аңыз-әңгімелер тілін оқытудың лингвомәдени және когнитивті аспектілері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын толық аяқталған, дербес орындалған еңбек деп бағалап, докторантка 8D01721 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруді ұсынамын.

Ресми рецензент

**Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
«Педагогика және білім беру менеджменті» кафедрасының
доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты**

 Аринова Б.А.

Қолыңызды
Г. Подпись
18.12.24
Закирова М.А.

